

Unokatestvérét váltva az Elsötétítésben

Farkasházy Réka játssza a Nőt

Szegedi színpadon is bemutatkozik Farkasházy Réka, a Barátok közt Mónikája: pénteken este 7 órától a Pinceszínházban Spiró György drámájában, az Elsötétítésben a Nő szerepét alakítja.

Czeizel Gábor rendezésében mutatta be nemrégiben a Pinceszínház Spiró György darabját, az Elsötétítést. A történet 1941 nyarán Budapesten játszódik, azon a júliusi napon, amikor közzéteszik a lapok a III. zsidótörvényt. A főszereplő Férfi zsidó származású, a felesége keresztény, és van egy négyéves kislányuk. A gyermekét féltő apa racionálisnak látszó tervet gondol ki: elválik feleségétől, aki így házasságot köthet egykori keresztény rajongójával, aki majd adoptálja a kislányt. A Nő addig eszményi házasságban élt, ezért megdöbben a férje javaslata. Úgy érzi, kész tények elé állították és elárulták.

– Nagy kihívás számomra a Nő szerepe, amit a premieren unokatestvérem, Kancsár Orsolya játszott – mondja a pénteken este bemutatkozó Farkasházy Réka. – Hasonló nehézségű Bergman-darabokat már játszottam színtanodás koromban, és a Szívecskéim című darab, ami az IBS-ben megy, látszólagos könnyedsége ellenére is fajsúlyos, komoly színészi feladat. Spiró darabjában semmi felesleges dolog nem történhet a színpadon, minden mozdulatnak, felállásnak, leülésnek, lélegzetvételnek szerepe van. Manapság, amikor hajlamosak vagyunk túljátszani, öncélú színészi eszközökkel kifejezni a mondandónkat, nagyon üdítő ez a szigorú megkötöttség. Amikor elolvastam a darabot, úgy éreztem, ez egy igazi nagy

szerep lehet számomra. Majd meglátjuk, sikerül-e jól megcsinálnom. Azt is szeretem a darabban, hogy minden mondata három másik gondolatot indít el bennem. Nekem is el kellett gondolkodnom arról, mit tennék, ha hasonló helyzetbe kerülnék. Az Elsötétítés ma is aktuális, noha egészen más közegben élünk, és Magyarországon már senkit sem fenyegetnek a származása miatt. A zsidózás, az antiszemitizmus ennek ellenére élő probléma. Igyekeztem pró és kontra megvizsgálni a kérdést, és be kell valljam, mindkét oldalon találok olyan ellenszenves megnyilatkozásokat, amelyekkel nem tudok egyetérteni. Örülök, hogy most színpadon is bemutatkozhatom Szegeden, mert második otthonomnak tartom ezt a várost. Gyerekkoromban minden nyarat itt töltöttem. Érdekes helyzet, hogy ugyanazt a szerepet egymást váltva játsszuk Orsival. Szerencsére semmiféle szakmai féltékenység nincs közöttünk. Górnagy Mária színtanodájában a vizsgaelőadásomon, Bergman Persona című színművében már játszottunk együtt. Az a darab arról szól, hogy egy színész nő és egy ápolónő annyira közel kerülnek egymáshoz, hogy végül már a személyiségük is összekeveredik. Különleges élmény volt ezt úgy játszani, hogy vérségi kapcsolat van közöttünk, együtt nőttünk fel és még hasonlítottunk is egymásra.

Farkasházy Réka jól érzi magát a Barátok közt csapatában, örül, hogy továbbra is szerződést kapott, és esténként nézők millióinak játszhat. Tavaly diplomát szerzett az ELTE művelődésszervező szakán, mostanában pedig énekelni tanul.

H. ZS.

Farkasházy Réka azt mondta, hogy számára nagy kihívás a Nő szerepe.

Fotó: Miskolczi Róbert

Digitalizálják az évszázados értékeket

Új igazgató a Somogyi élén

Nincs másik város az országban, amely 120 éves könyvtárral dicsekedhetne, ráadásul páratlan, speciális régi gyűjteménnyel. A Somogyi-könyvtár új igazgatója, Szőkefalvi-Nagy Erzsébet azt szeretné, ha a kincsek téra visszanyerné régi tekintélyét.

A Somogyi Károly kanonok gyűjteményére alapozott szegedi városi könyvtárban hagyományosan literátus emberek voltak az igazgatók. A közelmúltban viszont a könyvtáros szakma kiválóságai váltották egymást ennek a nagy értékű kincsestárnak az élén: a nyugdíjba vonult Gyuris Györgyöt Szőkefalvi-Nagy Erzsébet követte. Az országos pályázat eredményeként az elmúlt év decemberétől kinevezett igazgató asszonyt városszerte úgy emlegetik: „a tudós könyvtáros”. Hiszen a páratlan régi gyűjtemény kiváló ismerője, egyedi értékeinek lelkes és leleményes közvetítője, a Somogyi emlékkönyvtár létrehozója, a kanonok életének és tevékenységének fáradszaktalan kutatója.

A kincstárnok

– Véletlenül lettem könyvtáros – lep meg a vallomással. – Az Egyetemi Könyvtárban kezdtem, ahol meglepően rövid idő alatt rájöttem, hogy ez nem egyszerűen egy szakma, hanem hivatás. Amióta viszont az élettől azt kaptam ajándékba, hogy a Somogyi-gyűjteménnyel foglalkozhatom, 21 éve, azóta számomra a könyvtárosság – életforma.

Akik ismerik Szőkefalvi-Nagy Erzsébet munkáját, tudják, hogy hitelesek a szavai. Még nem költözött el a könyvtár a Dóm téri üvegpalotába, amikor elkezdte feltárni a Somogyi-hagyatékot. Munkatársai mesélték akkoriban, hogy az állományellenőrzés fáradságos és kívülállóknak rettentő egyhangúnak tetsző, mindennapos aprómunkáját hogyan változtatta csodafelfedezések fantáziás és élvezetes sorozatává. Ami sokunk szemében nem más, mint meglehetősen megviselt, porlepett kötetek szemrontó silabizálása, az számára több száz éve elhalt tálen-tumos emberek világának, gondolkodásának, érvényes üzeneteinek izgalmas felfedezése. S amióta sikerült számbavennie a kincseket, azon van, hogy minél többen megismerjék és megtanulják tisztelni ezeket. Kiállítások sorát rendezte meg belőlük, nemcsak itthon, a frankfurti könyves seregszemlén is, s közlemények garmadájában tájékoztatta Szeged könyves értékeiről a szakmát.

Az informatikai verseny

A kutatói szobától távolinak gondolhatjuk azt a gyakorlati terepet, amelyen egy könyvtárigazgatónak kell boldogulni. De az igazgató asszony tervei arról beszédesek, hogy miként a régi

Szőkefalvi-Nagy Erzsébet: Ha versenyben akarunk maradni, fejlesztenünk kell!

Fotó: Gyenes Kálmán

gyűjteményt, a könyvtár egészét is meg tudja újítani.

– Az új, modern, jól fölszerelt Egyetemi Könyvtár jövőre elkezdheti működését és ez komoly kihívást jelent a Somogyi-könyvtárnak. Már átéljük egyszer, amikor mi költözhettünk a Dóm térre, hogy az új épület önmagában is micsoda vonzerő: akkor hozzánk tödultak a látogatók. De korántsem csak az újdonság vonzásáról van szó. Az új könyvtárban a számítógép terminálja előtt pillanatok alatt teljes körű információt kaphat majd a látogató, míg nálunk akár órákig böngészheti a cédulakatalógust. Nem kérdés, melyiket fogja választani. Ha versenyben akarunk maradni, fejlesztenünk kell, méghozzá több irányban. Az épület fokozatos felújításával biztosítanunk kell a könyvtárhasználok nagyobb kényelmét, a többszázézes, hagyományos formában feldolgozott gyűjteményt pedig elektronikus katalógusban kell hozzáférhetővé tennünk. Egyáltalán nem a nulláról indulunk, hiszen az 1998 óta beszerzett könyvek online elérhetősége nálunk is adott, de az 1881 óta gyarapított egyedi anyag, éppen az, amelyik különlegesen értékessé teszi könyvtárunkat, nem érhető el elektronikus úton. Pedig éppen ez a páratlan tudományos, muzeális anyag, a külön-gyűjteményeink, a régi folyóiratok, az amerikai magyarságról

szóló Vasváry-gyűjtemény érdekelhetné elsősorban az egyetemistákat. Az elektronikus katalógus-építés mellett szeretnénk digitalizálni bizonyos speciális gyűjteményeket. Éppen azért, hogy az egyedi kincsekhez minél többen hozzáférjenek, anélkül hogy folyton féltünk kelljen a régi papírt, például az újságokat vagy a plakátgyűjteményünket.

Örökbefogadás

Az önkormányzati fönntartású városi és megyei könyvtár persze nemcsak kér – segítséget a nagy tervek megvalósításához –, hanem adni is akar. Eddig is szerveztek számtalan rendezvényt, kiállításokat, olvasótalálkozókat, zenei esteket, amelyeken a művészeti gyűjtemények értékei sok ezer könyvtárlátogatót gazdagítottak. Ám az új igazgató sokkal szervezettebb kapcsolatokat építene város és könyvtára között. Azt szeretné, hogy a város által védnökölt kulturális, művészeti, tudományos rendezvényeken állandó szereplő lehessen az ezeket gazdagítani képes könyvtár. Eddig is előfordult, éppen Szőkefalvi-Nagy Erzsébet széles körű kapcsolatai révén, hogy például egy-egy nemzetközi kongresszus résztvevői megismerheték a Somogyi tudományos gyűjteményének ritkaságait – és hazavitték Szeged hírét. Most intézményessé válhatnak az eddig egyedi kezdeményezések, a

Somogyi-könyvtár nemzetközileg is figyelemre méltó értékei szervesülhetnének az egyéb szegedi nevezetességekkel. Ugyanezt a célt szolgálná az örökbefogadás intézménye. Nagyobb könyvtárak bevált gyakorlata szerte a világon, hogy értékeikre büszke polgárok „örökbe fogadnak” egy-egy általuk különösen kedvelt kötetet, ezzel eszméi, s nem ritkán anyagi támogatóivá válnak az értékeket őrző patinás intézménynek. Miért ne nyílhata na mód Szeged napján a város díszpolgárának, hogy az emberiség több száz éve őrzött szellemi kincseiből választhasson, örökbe fogadjon egy kötetet? A könyv és az ünnepelt neve közös örökséget képezve összefonódna, a 120 éves könyvtár pedig részese lehetne a város és polgárai ünnepeinek? Mivel alig van olyan kultúrkör és náción, amit a Somogyi kincsei révén ne tudnánk elkápráztatni – miért ne kápráztatnánk? Mondjuk a testvérvárosi kapcsolatok révén is.

Az új igazgató tarsolya tele van ötletekkel. Kinevezése óta ezekkel kereste föl a többi közintézményt és persze a városházi illetékeseket. Az a benyomása, mindenütt örültek a terveknek és az első lépéseket ki-ki már meg is tette ahhoz, hogy hamarosan gazdagabb és egységesebb képet adhassanak a város kulturális és művészeti értékeiről.

SULYOK ERZSÉBET

Februárban újra megrendezik a nemzetközi gitárfesztivált

A sztárvendég: Snétberger Ferenc

Nemzetközi híru hazai és külföldi muzikusok fellépésével negyedik alkalommal rendezik meg február 6-a és 10-e között a szegedi nemzetközi gitárfesztivált.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Pavlovits Dávid gitárművész és zeneszerző hagyományteremtő szándékkal alapította meg 1999-ben a szegedi nemzetközi gitárfesztivált, amely ebben a műfajban az egyetlen évente ismétlődő nemzetközi rendezvény az országban. A fesztiválon eddig 4 kontinens több mint 20 országából szerepeltek művészek, köztük Paul Galbraith (Brazília), Ivan Nikolaewsky (Oroszország), Tilman Hoppstock (Németország), Eri Nakamura

(Japán), a String Duo (Ausztrália), valamint Sárközy Gergely és Binder Károly.

A napokban sajtótájékoztatót jelentették be, hogy az SZTE Konzervatóriuma és a nemrégiben megalakult Országos Gitár Egyesület február 6-a és 10-e között negyedik alkalommal is megrendezi a fesztivált Szegeden. Fő támogató az SZTE, a védnökséget Magyar Bálint oktatási és Görgey Gábor kulturális miniszter vállalta.

A nyitó rendezvényt február 6-án a Szegedi Nemzeti Színházban tartják, ahol a Lengyelországból érkező Silesian Guitar Octet és a sztárvendégként fellépő világhírű magyar muzikus, Snétberger Ferenc ad koncertet. A program gerincét klasszikus, dzsessz- és világzenei koncertek, mesterkurzusok alkot-

ják. A rendezvénytársaság főbb helyszínei: az SZTE Konzervatórium nagyterme, az SZTE Dugonics téri aulája, a Zodiákus étterem és kávézó, a Café Zacc. Ebben az esztendőben Zoran Krajisnik, Giovanni Grano, Paul Kovics Pál, Pavlovits Dávid, Bosko Radojkovic, Eduardo Pascual és Roth Ede tart nyilvános mesterkurzusokat a Király-König Péter Zeneiskolában.

Délutánonként moszkvai, kolozsvári, bécsi, győri, szegedi, újvidéki főiskolások adnak koncerteket. Esténként a mesterkurzusokat is tartó művészek, valamint más neves szólisták és együttesek, többek között Andres Tapia (Svájc/Chile), a Mozart Duo, a Hajnal zenekar és a Tóth-Bagi Band lépnek fel.

Ötéves a szegedi nemzetiségek háza

Táncokkal, ételekkel ünnepelnek

A szegedi nemzetiségek háza öt éve működik. Az eltelt idő alatt számos sikeres rendezvénnyel bizonyított.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Ezen a héten ünnepli fennállásának ötödik évfordulóját a szegedi nemzetiségek háza (Osztrovszky utca 6.). Ma este hat órától tánc-házat rendez a Bánát Szerb Kulturális Egyesület néptánc csoportja. Péntek délután 4 órakor Csonka János képeiből nyílik ki-

állítás, köszöntőt mond Karol Biernacki, a Szegedi Nemzetiségi Önkormányzatok Társulásának elnöke és Tóth István, a nemzetiségi szövetség elnöke.

A megnyitó után német népdalok hangzanak el. Ezt követően – 17 órától – különféle nemzetek ételeit kóstolhatják meg a vendégek. Többek között a szlovák sztrapačskát, a lengyel bigost, a görög bablevest, az örmény bachlavát, az ukrán varenikit és a német borjutekerest.